

ŽIVOT víry

Proměna společnosti evangeliem

DUBEN 2020 45 Kč / 1,90 €

Volby:
Boh navštívil
Slovensko
/ 6

Misionáři v Albánii:
„Kalašnikov
nemáme“
/ 8

Koronavirus:
Boží soudy
a zaslíbení
/ 36

+ příloha zdarma
CD Kázání na hoře
multižánrové oratorium

Co najdete v tomto čísle

ÚVODNÍK

- 4** Druhá polovina života
David Novák

KŘESŤAN A SPOLEČNOST

- 6** Volby 2020: Boh navštívil Slovensko
Martin Vrábek

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

- 7** Jak mít skutečnou svobodu?
Ludmila Pohanková

ROZHOVOR

- 8** Sousedé nám radili, ať si pořídíme kalašnikov
Jen a Shaun Thompsonovi

TÉMA: DARY VERSUS POVOLÁNÍ

- 12** Přirozené sklony, nebo zjevení shůry?
Miloš Kačírek
- 12** Jak najít obdarované členy společenství a povzbudit je ke službě?
anketa
- 14** Znáť svůj talent i své limity
Petra Mizurová
- 14** Jak jste našli svůj dar?
anketa
- 16** Bůh mi dá, co zrovna potřebuji
Josef Knoflíček
- 17** Když se povolání a obdarování míjí
Johana Ondráčková
- 18** Proč jsem skončila s kultem „povolání“
Leslie Vernerová

MŮJ PŘÍBĚH

- 19** „Ona má dojem, že vám má něco říct...“
Jiřina Gina Čunková
- 19** Všechno mě bavilo, šlo mi to, ale...
Anežka

MISIE

- 20** V zemi, kde věřící kradou a lžou
Vendula Pavláčková

RECENZE

- 22** 7 mýtů o singles
Ivana Šimová
- 22** Evangelium podle Jóbá
Karel Řežábek

PŘIPRAVUJEME

- Mýty o domácích skupinkách
- Walt Heyer – příběh muže, který byl osm let ženou
- Sherlock Holmes a záhada nesmrtelného dobytka (povídka)

4
Když nás život skřípne...
úvodník Davida Nováka

6
„Pred voľbami sa zdalo, že Boh mlčí“
Volby do NRSR očima Slovákov

8
V celé Albánii
byli jen tři evangelikálové
rozhovor s Jen a Shaunem Thompsonovými

12
Být k dispozici, znát své limity
téma: Dary versus povolání

19
Jak jsem prorokovala
v americké restauraci
příběh Jiřiny Giny Čunkové

20
Dala jsem
výpověď a odjela do Afriky
Keňa a její překvapení

Život víry je měsíčník vydávaný Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misií a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů.

KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

PŘEDPLATNÉ A DISTRIBUCE

Časopis objednávejte pomocí formuláře na webu **www.zivotviry.cz** nebo na e-mailové adrese **predplatne@zivotviry.cz**, popř. na tel. číslo 284 841 922.

Předplatné lze zahájit kterýmkoli měsícem roku.
Jednotlivá čísla lze zakoupit také v **audioverzi**
a jako **PDF** (viz www.zivotviry.cz).

Předplatné, distribuce a reklamace na Slovensku:
Kníhkupectvo Jonatán, Legionárska 2,
811 07 Bratislava, tel. 02/555 63 040,
e-mail: jonatan@vbk.sk, web: www.jonatan.vbk.sk

Distribuce **pro zrakově postižené** elektronicky:
Diakonie ČCE, Klimentská 18, 110 00 Praha 1
tel.: 222 316 306. e-mail: szp@scps.diakonie.cz

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Bc. Lucie Vlasáková, DiS., Ing. arch. Tomáš Dittrich

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Ing. Lubomír

Ondráček, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová

Sazba: Ondřej Pumr

Korektury: Bc. Lucie Vlasáková, DiS., Zdenka Brázdilová

Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman

Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry. Primátorská 41. 180 00 Praha 8

tel.: 284 841 922. e-mail: redakce@zivotviry.cz.

web: www.zivotviry.cz

Vydavatel: KMS IČ 539 147

Registrováno: MK ČR E 6094. ISSN 1210-43-45

Uzávierka **rádkové i plošné inzercie** je druhého dňa predchádzajúceho mesiaca. Pozdĺž zadane inzeráty zařadíme dle možností, s 50% príplatkom.

Seznamovací a fundraisingové inzeráty nezveřejňujeme.

Podmínky inzerce: <http://zivotviry.cz/inzerce>

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

© Život víry – všechna práva vyhrazena.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopí, pouze zdarma.

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Milý čtenáři,

nedávno jsem se cítil, jako bych stál pod křížem na Golgotě. Dospěl jsem ke konci Matoušova evangelia a čtu: „Když přišli na místo zvané Golgota, což znamená ‚Místo lebký‘, dali Ježíšovi pít víno smíchané se žlučí. Okusil, ale nechtěl pít.“ (Mt 27,33–34)

Stejnou situaci popisuje už jen Marek, ale jinak: „Dávali mu pít víno smíchané s myrhou, ale on je nepřijal.“ (Mk 15,23) Myrha, nebo žlučí. Evangelisté si určitě nedali práci se sladovat. Žlučí se tu patrně myslí extrakt z hořkých bylin a myrha je také hořká (tak se ve slovníku vykládá i její jméno z hebrejského „murr,“ nebo „maror“). Může tedy jít o stejný, jen pokaždé jinak pojmenovaný nápoj. Víno smíšené s bylinným preparátem mělo působit jako omamný prostředek a zmírnit bolest popravovaného. Proto ho patrně Ježíš odmítl: Trest, který ho čekal za naše hříchy, si nechtěl ulehčit. Zřejmě proto tento detail oba evangelisté zaznamenali.

Matoušovo vyprávění se od Marka liší ještě v další podrobnosti: „Okusil...“ Tady už určitě nejde o objasňování Ježíšovy vykupitelské oběti. To je kousek příběhu, záblesk děje, který autor zahlédl a zaznamenal. Z Ježíšova mesiášského poslání může odpovídat tak akorát tomu, že to byl člověk jako my. Jednal svatě (nevypil), ale ne svatouškovsky (okusil). Hádám ale, že to nebylo důvodem, proč to Matouš zaznamenal. V jeho zprávě vidím punc autenticity, který nás vtahuje do děje. Pro autora to byla vzpomínka na to, co pro něj bylo drahé. Kazatelé, kteří mají sklon teoretizovat (jako třeba já) by si měli zapsat za uši, že bez příběhů (a nejlépe těch osobních) své posluchače získají jen těžko. Matoušovi to nikdo neříkal, ale naučil se to asi u Ježíše, který příběhy jak vyprávěl, tak žil.

Rozdílů mezi evangelií je mnoho. Pouze Marek jmenuje Alexandra a Rufa, syny Šimona z Kyrény, který Kristu pomáhal nést kříž. Říká se, že Marek psal pro římskou obec, kde byl nějaký Rufus členem (Pavel ho zmiňuje v listu Římanům 16,13). To je ale nejistá tradice. Pokud Šimon z Kyrény obdělával pole u Jeruzaléma, jeho synové tam mohli bydlet také. Marek totiž jako jediný jménem uvádí i slepého Bartimaia, asi taky proto, že ho posluchači jeho evangelia znali. Možná byl nadšeným členem jeruzalémského sboru. To jsou pocho-pitelně pouze dohady.

Jediný Jan zase jmenuje veleknězova služebníka Malchose (18,10), kterému Petr usekl ucho. Jak víme, že vyhecovaným bojovníkem, který tasil, byl zrovna Petr? Matouš (26,51) napsal: „A hle, jeden z těch, kteří byli s Ježíšem, natáhl ruku, vytasil meč...“ Marek, jako by se s Matoušem domluvil, uvedl (14,47): „Jeden z okolostojících tasil meč...“ Podobně tajněkářský je i Lukáš. Petra nám prozrazuje jen Jan. Možná synoptiky vedla úcta k „šéfovi“ (nicméně o Petrově zapření otevřeně píšou všichni evangelisté; korunu tomu nasadil Pavel, který popsal Petrovo pokrytectví, když před obráčenými židy přestal stolovat s křesťany).

Objevovat rozdíly mezi evangelií je pro mě
dobrodružství na pokračování. Zvlášť rozvětvené
a různorodé jsou jejich pohledy na velikonoční
události. Vždy spontánní a pokaždé jiný je popis
toko, jak je Petr usvědčován služkou velekněze.
Sedm (resp. osm) Ježíšových výroků na kříži se

poskládá teprve na základě různých evangelií. Klíčový výkřik „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ uvádějí dvě evangelia (Matouš a Marek), ale s odchylkou (Ělí, Ělí x Eloí, Eloí – Matouš hebrejsky, Marek aramejsky). Ostatní výroky jsou vždy v unikátním výskytu rozloženy ve zbývajících dvou evangeliích, Lukáš má tři a Jan také tři (za jediný výrok považuje křesťanská tradice předání péče o matku Janovi, ač při tom Ježíš oslovuje separátně Marii i Jana).

Pod křížem

Zprávy evangelií popisující stejné děje jsou tak rozrůzněné! Jsou neustálené, spontánní, nekoordinované. Takhle se normální náboženství nevytváří! Křesťanství navázalo na judaistickou tradici, ale dostávalo se s ní do konfliktu a tím, že Mojžíšův zákon naplňovalo, ho vlastně rušilo. Kdybych chtěl jakékoli vznikající náboženství dobře zavést a udržet, stanovil bych pravidla, jak ho prezentovat. Samozřejmě by mi pomáhalo, kdyby tyto předpisy napsal sám zakladatel tohoto náboženství. Připomínal bych mu, aby to nezapomněl sepsat a pospíšil si, aby mu do toho nic nevlezlo...

Truchu podobně jako já, jestliže bych se ocitl v roli pracovníka piár, to berou liberální teologové, kteří od konce 19. století obsazují katedry evropských teologických fakult. Předpokládají, že Lukáš a Matouš opisovali od Marka a že navíc použili dnes ztracenou sbírku Ježíšových výroků. Zdá se mi, že evangelia ani nečetli. Jinak by si museli všimnout chaosu, desítek odlišností v detailech, někdy těžko vysvětlitelných, ale ukazujících, že se nevycházelo z psaného pramene. Evangelisté zřejmě psali každý na vlastní pěst. Byli apoštoly nebo perfektně znali jejich vyučování a zapisovali je. Příběhy, které apoštolové vyprávěli, nedrmolili vždycky stejně. Jednou řekl něco navíc ten, podruhé onen. Evangelia, to jsou otisky těchto zážitků.

Synoptická evangelia jsou „oficiálně“ datována až do doby po pádu Jeruzaléma v roce 70. Důvodem proč, kterým se ovšem liberální žaby na prameni většinou nechlubí, je, že Matouš, Marek i Lukáš zaznamenali Ježíšovo proroctví o pádu Jeruzaléma. Teologové, kteří jsou „u moci“, proto kladou vznik této části evangelií až do doby po zničení Jeruzaléma. Vycházejí z předpokladu, že naplnění proroctví neexistuje, takže musí jít o podvůdek, o svatou lež.

Věřím, že se pravá proroctví naplňují, a Ježíš byl navíc největší ze všech proroků. Proto mohl konec Jeruzaléma vidět o 40 let dříve, než k němu došlo. Myslím si, že evangelia budou starší, než jak se psává. Pomáhají mi účastnit se dějů klíčových pro záchranu lidí. Obdivuji Ježíše v jeho zápasech, smělosti a moudrosti i sílu Božího Ducha. Jde o záznam událostí, které se mě týkají: Ježíšův zápas je nejdůležitějším příběhem mého života.

Tomato Dill Pickle

Druhá polovina života

DAVID NOVÁK

Po třech letech Ježíš vystavuje Petrovi účet: „Když jsi byl mladší, chodil jsi, kam jsi chtěl.“ Možná to bylo Petrovo naplňování ohromné touhy člověka po nezávislosti. Každý z nás naráží na nějaká omezení. Někdy je to zdraví, někdy práce, někdy šéf, někdy finanční (ne)možnosti, rodina, intelekt... Když je člověk mladší, ještě bývá nějaký volný prostor. Během stárnutí ovšem omezení přibývají. Okolností, které nás brzdí, je stále více. Někdy si to děláme sami, někdy nás skřípne život.

Úkolem první poloviny života této doby je budovat svoji personu, tedy společensky přijatelnou masku, a najít odpověď na otázku, čím jsem důležitý. Studujete, budujete postavení v práci, zakládáte rodinu... Jenže v protikladu k slavnému hitu „Forever Young“ (Být stále mlád) staré indiánské přísloví říká, že žádný moudrý člověk nikdy nechtl být na věky mlád. Naše kultura opravdu asi je v něčem adolescentní. Vyvyšuje ty, kdo jakoby nikdy nezestárnou, jenže dříve či později přijde druhá část života, a najednou začnou vyplouvat stíny. Dlouho jsme se spokojili jen s personou, s tím, co je vidět a co oceňuje společnost okolo nás, jenže najednou vidíme, že druhou polovinu života je potřeba hrát jinak.

K. G. Jung napsal: „Odpoledne svého života člověk nemůže žít podle programu určeného pro jeho rozbřesk, protože co bylo důležité po ránu, ztratí odpoledne význam, a co bylo po ránu pravdivé, se odpoledne stane lží.“

Tento přechod mnozí nezvládnou – buď zatrpknou, nebo se nedokážou srovnat s novými úzkostmi, pochybnostmi a životními výzvami. Anebo druhou polovinu života přijmou s tím, že se posunují od úspěchu k hledání smyslu. Zásadní problém spočívá v přesvědčení, že úkoly druhé poloviny života lze zvládnout stejnými způsoby jako v etapě předchozí. Ve druhé části života už totiž nehraje roli jen výkonnost, ale spíš moudrost.

„Následuj mě!“

Petr, snad i vzhledem ke své povaze patřil k těm, kteří byli hodně nezávislí, a Ježíš se to nerozpakuje povědět. Zároveň mu sdělí, že nastane doba, kdy to skončí. Ježíš naráží na Petrovu mučednickou smrt, ale jedná se o více než jen o smrt. Jde o novou etapu života, která je zarámovaná slovy: „Následuj mě!“ Poprvé (ještě pod starým jménem Šimon) je Petr slyšel při svém povolání (Mk 1,17) a podruhé v závěru Janova evangelia. Celý jeho život s Pánem byl vymezen těmito dvěma výzvami. Poprvé to slyší, když je zaměstnán u Genezaretského jezera, a na Ježíšovu výzvu reaguje bez výhrad. Podruhé to slyší, když se chce vrátit ke svému původnímu povolání.

Petr Ježíše poznal v mnoha situacích. Navíc poznával i sám sebe, výšiny i hlubiny svého charakteru, a nakonec zase uslyšel: „Následuj mě!“ V křesťanství často hovoříme o víře, a je to tak správně, nicméně Ježíš nás volá především

„Amen, amen, pravím tobě: Když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáse a povede, kam nechceš.“ To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech dodal: „Následuj mne!“ (J 21,18–19)

k cestě následování. My se ptáme: „Věříš v Ježíše?“ Ježíš by se možná ptal: „Následuješ mě?“

Jedno bez druhého pochopitelně nedává smysl, nicméně někdy máme tendenci to rozpojovat.

Mnich Tomáš Kempenský toto dilema před 600 lety vystihl slovy: „Ježíš má nyní mnoho milovníků, ale málo těch, kdo nesou jeho kříž. Má mnoho těch, kdo touží po potěšení, ale málo takových, kteří touží po utrpení. Nachází hojně společníky k hostině, ale málo k půstu. Všichni by se s ním chtěli radovat, málokterí pro něho chtějí něco vytrpět.“ Nejde o to, cíleně trpět, ale následovat ho s tím, že následování v sobě nese i zapření sebe.

„A co on? Neměl by se taky snažit?“

Ježíš Petrovi říká: „Někdo jiný tě opáse a půjdeš, kam nechceš.“ Jedna z největších hodnot západní společnosti je svoboda. Jakmile nám na ni někdo sáhne, je zle. Nesvobodný, „opásaný“ člověk je manipulovatelný, a moderně řečeno, nemůže naplno rozvíjet svůj potenciál. Jenže právě ve chvílích, kdy se stanou věci, které nechceme, kdy nás někdo nebo něco jiného spoutá, omezí, najednou máme možnost prožít Pavlovo „když jsem slabý, jsem silný“. Jinak řečeno: Stává se skrze mne silný Kristus.

První, na co jsem myslel v souvislosti s „opááním“, byla nemoc, nějaká nečekaná pohroma, nepříjemnosti. Ježíš to zde ale dává do souvislosti s následováním. Tedy to, že následujeme Krista, bude mít za následek určitá omezení. Kdyby Petr Krista nenásledoval, nic by se mu nestalo a zemřel by nejspíš v klidu v posteli.

Snad i proto, že Petr tuší, že následování Ježíše nemusí být vždy úplně pohodové, se v něm najednou projeví starý Petr. Poblíž zřejmě sedí Jan, a Petr, místo aby řešil sám sebe, se zeptá: „A co bude s tímto?“ Jako bychom slyšeli echo mnoha zhrzených lidí, kteří mají pocit, že se jim nedostalo to, co bylo dopráno druhým. Zatrpkli, a proto se nedokážou radovat, když se jim radují. Jako lidé jsme na to citliví.

Ježíš se nijak nenamáhá Petrovi cokoli vysvětlovat. Utne ho slovy, která bychom mohli přeložit jako: „Starej se o sebe!“ Pro jistotu, kdyby měl Petr krátkou paměť, mu zopakuje: „Následuj mě!“

Někdy máme tendenci být odborníky na druhé nebo poukazováním na druhé omlouvat svoje selhání. Jindy zase mohou být oddaní a výkonní lidé v pokušení poukazovat na druhé přesně jako Petr: „A co on? Co ona? Já se to-

Kdyby Petr Krista nenásledoval, nejspíš by zemřel v klidu v posteli.

lik snažím, tak by se měli snažit i druzí...“ Já sám jsem tyto pocity někdy prožíval, třeba když jsem několik týdnů neměl volný víkend. Jenže jakmile se moje pocity zvrtny v zatrpkllost, byl to hřích.

Mohli bychom končit tím, že je to vlastně hrůza, že od nás Pán Bůh něco vyžaduje. Jenže je to přesně naopak. Následování, to je obrovská výsada. Bůh, který stvořil vesmír, chce použít i tebe a mě. Netají se tím, že následování něco stojí, ale ukažte mi jedinou věc ve vesmíru, která má hodnotu a která je zadarmo, bez úsilí. A tak Pán Petrovi nenabízí klidný apoštolský důchod, ale následování.

A jak to Petr hodnotil? To čteme v jeho listech, které napsal pár let po tomto rozhovoru (1P 1,6–8): „Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, aby se pravost vaší víry ... prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus.“

Bc. David Novák, M.Th., je předsedou Rady Církve bratrské, správcem sboru CB Praha 13-Stodůlky a vyučujícím na ETS.

zprávy

■ **Trump proti umělým potrátům.** Donald Trump se jakožto první americký prezident v lednu 2020 zúčastnil Pochoď pro život a pronesl zde projev.

„Jsme tu ze zcela zřejmého důvodu: Abychom chránili právo každého narozeného i nenarozeného dítěte využít Bohem daný potenciál,“ prohlásil hned na úvod. „Když se díváme na obrázek dítěte v lůně, vidíme

záblesk vznešenosti Božího stvoření. ... Uvědomil jsem kongres, že budu vetovat jakýkoliv zákon, který by oslabil politiku podporující nenarozený život nebo který by chtěl lidský život ničit,“ řekl na setkání Trump.

O možnostech provádět interrupci se v USA poslední dobou hojně diskutuje. Např. Alabama se v květnu 2019 rozhodla umělé potraty úplně zakázat – s výjimkou případů, kdy je ohrožen život matky.